RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIIe KAMER

A R R E S T

nr. 229.827 van 16 januari 2015
in de zaak A. 208.031/XII-7252

In zake: de BVBA OFFICE DEPOT INTERNATIONAL
woonplaats kiezend te 2870 Puurs
Schoonmansveld 28
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dirk De Keuster
kantoor houdend te 2980 Sint-Antonius Zoersel
Handelslei 60

tegen:

de VLAAMSE DIENST VOOR ARBEIDSBEMIDDELING EN BEROEPSOPLEIDING
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten David D'Hooghe en Ian Arnouts
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ter griffie ingekomen op 20 februari 2013, strekt onder meer tot de nietigverklaring van de beslissing van 20 december 2012 van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding waarbij de opdracht "raamovereenkomst voor de levering van kantoorbenodigdheden en computersupplies aan de diensten van de VDAB (bestek nr. 2012/10258)" wordt gegund aan de nv Lyreco Belgium.

Tevens verzoekt de verzoekende partij *in fine* van haar verzoekschrift aan de Raad van State:

> "Verwerende partij te bevelen een nieuwe beslissing te nemen binnen een termijn van één maand na de datum van de uitspraak van Uw Raad,

Verzoekende partij een nader vast te stellen schadevergoeding toe te kennen voor de geleden dan wel te lijden schade als gevolg van de door verwerende partij begane schendingen van wettelijke bepalingen en algemene rechtsbeginselen die op de betreffende opdracht van toepassing zijn,
De gehanteerde motieven in deze vernietigde beslissing aan te duiden die bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing niet kunnen worden betrokken, met name de motieven zoals bekritiseerd in onderhavig verzoek."

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij tussenarrest nr. 226.747 van 13 maart 2014 wordt het debat heropend en wordt beslist de zaak voort te zetten volgens de gewone rechtspleging.

Eerste auditeur Jos Stevens heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 november 2014.

Staatsraad Pierre Barra heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Dorien Briers, die loco advocaat Dirk De Keuster verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Ian Arnouts, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Jos Stevens heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verwerende partij schrijft een overheidsopdracht leveringen uit met als voorwerp “levering van kantoorbenodigdheden en computersupplies aan de diensten van de VDAB”.

De gunningswijze is de algemene offerteaanvraag. De opdracht wordt gepubliceerd in het Bulletin der Aanbestedingen van 25 juli 2012 en in de Bijlagen bij het Europees Publicatieblad van 28 juli 2012. De opdracht wordt geraamd op een bedrag van 1.000.000,00 euro per jaar, btw inbegrepen. De opdracht wordt gegund voor een periode van viermaal één jaar.

Inschrijvingen kunnen enkel elektronisch worden ingediend via de e-tendering internetsite *https://eten.publicprocurement.be* die de naleving waarborgt van de voorwaarden van artikel 81*quater*, § 1, van het koninklijk besluit van 8 januari 1996 ‘betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en de concessies voor openbare werken’.

De elektronische opening van de offertes is bepaald op 18 september 2012 om 11 u; dit is volgens de aankondiging dan ook het uiterste tijdstip voor indiening van een offerte.

Onder punt 2.7 van het bestek wordt voorts het volgende bepaald:

> “Het ontbreken van één of meerdere van de volgende documenten of het niet correct invullen, kan aanleiding geven tot het niet weerhouden van de offerte.
> 1. het bijgevoegd inschrijvingsformulier […]
> 2. de bijgevoegde inventaris
> […]”

3.2. Op 18 september 2012 zijn drie offertes ingediend, namelijk door de verzoekende partij, de bvba Staples Belgium en de nv Lyreco Belgium.

Vóór het verstrijken van het uiterste tijdstip voor het indienen van een offerte blijkt er zich een technisch probleem voorgedaan te hebben met

de e-tendering applicatie waarop de verwerende partij beslist de openingszitting te verplaatsen naar 25 september 2012 om 11 uur.

Op 25 september 2012 om 10.50 uur zendt de verzoekende partij een e-mailbericht naar de verwerende partij met de melding dat zij over nieuwe informatie beschikt die haar offerte aantrekkelijker maakt en voegt zij een nieuwe inventaris bij.

Vervolgens vindt er die dag tussen 10.50u en 10.58u blijkbaar een telefonisch onderhoud plaats tussen de verwerende partij en de verzoekende partij.

Op dezelfde dag ook om 10.58 uur zendt de verwerende partij een e-mailbericht aan de verzoekende partij met de melding dat zij de aangepaste inventaris niet meer kan aanvaarden aangezien offertes enkel elektronisch kunnen ingediend worden.

Uit het proces-verbaal van opening der offertes blijkt dan het volgende:

- er werden drie offertes waaronder die van de verzoekende partij ontvangen;
- de opening der offertes door de eerste aankoper werd gedaan om 11.00.16u en door de tweede aankoper om 11.00.27u;
- er werd door het systeem een nieuwe inventaris van de verzoekende partij na de opening door de aankopers ontvangen om 11.00.55u en
- de eerste inventaris werd door de verzoekende partij ingetrokken om 11.01.16u.

Nog op dezelfde dag deelt de verzoekende partij met een e-mailbericht van 25 september 2012 om 15.50u mee dat de nieuwe inventaris “via de site” is ingediend maar dat “ondertekenen niet meer tijdelijk” gelukt is en dat, indien dat een probleem vormt, de verwerende partij gelieve rekening te houden met de inventaris van 18 september 2012.

3.3. In het gunningsverslag, dat als bijlage integraal deel uitmaakt van de gunningsbeslissing van 20 december 2012, wordt het volgende vermeld:

"Tijdens de openingszitting van 25/09/2012 om 11u00 te 1000 Brussel, Keizerslaan 11 hebben volgende inschrijvers een elektronische offerte ingediend:

1) Office Depot International
2) Lyreco Belgium nv
3) Staples Belgium bvba

Een offerte kan worden ingediend tot vlak vóór het moment waarop de voorzitter de openingszitting voor geopend verklaart (cf. artikel 104, §2 van het KB van 8.1.1996). Dit geldt tevens voor wijzigingen die aangebracht worden aan een reeds ingediende offerte (cf. artikel 105, vierde lid).

Office Depot International voegde een document aan haar offerte toe op 25 september jl. om 11:00:55. Dit gebeurde echter na het tijdstip waarop de openingszitting werd geopend door de voorzitter, namelijk om 11:00:16. De zitting werd geopend op het moment waarop ook de eerste klik gebeurde in e-tendering, ter opening van de offertes.
Ter informatie, om de offertes digitaal te openen moeten twee aankopers van de aanbestedende overheid inloggen in e-tendering. In het desbetreffende dossier moeten zij elk drukken op de knop 'Openen' die verschijnt wanneer de uiterste indieningsdatum bereikt werd. Nadat de eerste aankoper op deze knop heeft gedrukt, heeft de tweede aankoper 60 seconden de tijd om dit ook te doen. Eenmaal er door beide aankopers op deze knop werd gedrukt, worden de offertes gedecrypteerd door het systeem. Het tijdstip van beide kliks wordt automatisch weergegeven op het PV van opening onder de noemer 'opening gedaan door de volgende aankopers' (punt 2.2).

Het opgeladen document, een nieuwe versie van de inventaris, werd bijgevolg te laat ontvangen door de aanbestedende overheid en moet buiten beschouwing worden gelaten.

Daarnaast werd de oude versie van de inventaris verwijderd door de inschrijver om 11:01: 16, zoals blijkt uit de rubriek 'ingetrokken documenten' op het PV. Dit betekent dat een (geldig ingediende) prijsopgave ontbreekt. De aanbestedende overheid ziet zich dan ook genoodzaakt om de offerte van Office Depot International materieel onregelmatig te verklaren."

De opdracht "raamovereenkomst voor de levering van kantoor-benodigdheden en computersupplies" aan "de diensten van de VDAB" wordt uiteindelijk gegund aan de nv Lyreco Belgium, in functie van de beste rangschikking na beoordeling van de toepasselijke gunningscriteria.

De gemotiveerde gunningsbeslissing wordt met een brief van 21 december 2012 meegedeeld aan de verzoekende partij.

IV. Nadere omschrijving van het voorwerp van het beroep

4. De verzoekende partij vermeldt, wanneer zij het voorwerp van haar beroep aanwijst, de nietigverklaring van de gunningsbeslissing van 20 december 2012.

In fine van haar verzoekschrift voegt zij hieraan het volgende toe:

> "Verwerende partij te bevelen een nieuwe beslissing te nemen binnen een termijn van één maand na de datum van de uitspraak van Uw Raad,
> Verzoekende partij een nader vast te stellen schadevergoeding toe te kennen voor de geleden dan wel te lijden schade als gevolg van de door verwerende partij begane schendingen van wettelijke bepalingen en algemene rechtsbeginselen die op de betreffende opdracht van toepassing zijn,
> De gehanteerde motieven in deze vernietigde beslissing aan te duiden die bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing niet kunnen worden betrokken, met name de motieven zoals bekritiseerd in onderhavig verzoek."

De verwerende partij stelt in haar memorie van antwoord bij wijze van exceptie vast dat de Raad van State "niet over de vereiste bevoegdheid / rechtsmacht beschikt" voor deze "punten".

In het auditoraatsverslag wordt deze exceptie "evident gegrond" bevonden en wordt erop gewezen dat de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord *in fine* enkel nog de nietigverklaring van de gunningsbeslissing vraagt.

De verzoekende partij heeft geen laatste memorie ingediend.

5. De Raad van State oordeelt dat in die omstandigheden de verzoekende partij mocht worden geacht haar beroep te hebben beperkt tot de

nietigverklaring van de gunningsbeslissing en afstand te hebben gedaan van het overige.

V. Onderzoek van het enige middel

Standpunt van de partijen en het auditoraat

6. De verzoekende partij erkent dat haar nieuwe, herziene inventaris conform artikel 104, § 2, van het koninklijk besluit van 8 januari 1996 'betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en de concessies voor openbare werken' te laat is ingediend. Zij merkt op dat de door haar op 18 september 2012 ingediende versie van de inventaris pas werd ingetrokken na de opening van de zitting en daarom in strijd is met artikel 104, § 2 en 105, vierde lid, van voormeld koninklijk besluit. De verwerende partij mocht dan ook niet, aldus de verzoekende partij, rekening houden met die intrekking en diende derhalve rekening te houden met de oorspronkelijke inventaris zodat er geen sprake kon zijn van het ontbreken van een geldig ingediende prijsopgave; de offerte van de verzoekende partij was dan ook regelmatig en de verwerende partij heeft deze offerte ten onrechte buiten beschouwing gelaten in de plaats van mee te nemen in haar beoordeling. Om die redenen strijdt de bestreden beslissing met de artikelen 15 en 16 van de wet van 24 december 1993 'betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten' en met de artikelen 104 en 105 van het voormelde koninklijk besluit.

Voorts strijdt de bestreden beslissing met de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 'betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen' omdat zo blijkt uit het voorgaande in de bestreden beslissing niet de redenen worden vermeld die de beslissing dragen.

Ten slotte meent de verzoekende partij dat uit het voorgaande ook volgt dat de artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn geschonden alsook de algemene beginselen van behoorlijk bestuur "met in het bijzonder het zorgvuldigheidsbeginsel en het 'patere legem quam ipse fecisti' beginsel".

7. De verwerende partij wijst in de eerste plaats op een onzorgvuldigheid van de verzoekende partij door haar laattijdig handelen. De verzoekende partij heeft immers na de deadline van 25 september 2012 om 11u stipt nog twee handelingen gesteld, namelijk een nieuwe inventaris opgeladen en de oorspronkelijke inventaris verwijderd.

Vervolgens betoogt de verwerende partij dat het voor haar onmogelijk was de eerste inventaris in overweging te nemen. De eerste inventaris werd verwijderd door de verzoekende partij zodat hij ontbrak; dit moet letterlijk worden genomen "aangezien de oorspronkelijke inventaris d.d. 18 september 2012 effectief uit het elektronisch dossier in de e-tendering applicatie is verwijderd door het ontrekken ervan". "Wanneer er een document ingetrokken wordt in de e-tendering applicatie, wordt het definitief verwijderd, zodat dit document ook niet meer zichtbaar is voor de aanbestedende dienst." "Deze regel geldt vanzelfsprekend ook in geval van een laattijdige intrekking" opdat "de aanbestedende overheid geen toegang [zou hebben] tot documenten waarvan de inschrijver niet langer de intentie had om ze op te nemen in zijn offerte". De verwerende partij kon dus gewoonweg geen rekening houden met de eerste inventaris en heeft de offerte als onregelmatig, wegens het ontbreken van een inventaris, afgewezen.

Dat de verzoekende partij nog toegang had tot de e-tendering applicatie na de deadline, verklaart de verwerende partij als volgt:

> "Wanneer de offertes elektronisch worden geopend, dienen de offertes eerst gedecrypteerd te worden. Het decrypteren is nodig omdat opgeladen offertes steeds versleuteld zijn, zodat niemand toegang kan krijgen tot dit document vooraleer de opening heeft plaatsgevonden […].
> Eenmaal het decrypteren voltooid is, verschijnt de lijst van ingediende offertes. In de achtergrond zal het technisch proces tevens worden afgerond. Het is pas wanneer het hele proces afgewerkt is, dat de ruimte in e-tendering voor de inschrijvers definitief wordt afgesloten. Dit verklaart waarom het nog mogelijk is voor een inschrijver om nog handelingen te stellen (zoals opladen of verwijderen van een document, ondertekenen van het indieningsrapport, e.d.) terwijl de openingszitting van de offertes eigenlijk al heeft plaatsgevonden en er dus niets meer mag gewijzigd worden aan de offertes."

Wanneer een inschrijver een wijziging aanbrengt aan zijn offerte dient hij een nieuwe versie van het indieningsrapport te ondertekenen, wat de verzoekende partij hier niet heeft gedaan en wat zij zelf erkent in haar e-mail-bericht van 25 september 2012 om 15.50u. Aldus, zo stelt de verwerende partij, had de verwerende partij geen enkele toegang tot de oorspronkelijke inventaris en beschikte zij ook niet over een indieningsrapport van na de wijzigingen van 25 september 2012.

Dat een inschrijver na de deadline nog verrichtingen pleegt wordt geregistreerd door het e-tendering systeem.

Zij besluit:

> "Enerzijds is de nieuwe versie van de inventaris te laat ingediend en moest deze versie van de inventaris dus geweigerd worden. Dit wordt ook niet betwist door verzoekende partij. Anderzijds was de oorspronkelijke versie van de inventaris niet in het bezit van VDAB, en dus kon zij er ook geen rekening meet houden. Aldus heeft VDAB terecht geoordeeld dat de offerte materieel onregelmatig was, wegens het ontbreken van een document, namelijk de inventaris."

Wat de aangevoerde schending betreft van de formelemotive-ringsplicht merkt de verwerende partij op dat die onontvankelijk en ongegrond is; wat de schending van een aantal grondwetsartikelen en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur betreft meent zij dat het middel hier onontvankelijk is.

8. In haar memorie van wederantwoord stelt de verzoekende partij dat zij niet onzorgvuldig heeft gehandeld; zij heeft tegenaan de deadline gehandeld omdat zij slechts in extremis nieuwe informatie had gekregen om een betere inventaris in te dienen.

Zij merkt voorts op dat haar nieuwe inventaris terecht conform artikel 104, § 2, koninklijk besluit van 8 januari 1996 werd geweerd omdat zij ze na 11u indiende; echter, haar intrekking van de eerste inventaris greep nog later plaats, was ook in strijd met artikel 104, § 2, en toch wordt deze intrekking door de verwerende partij wel aanvaard. Deze aanvaarding is in strijd met artikel 104,

§ 2. Kernachtig drukt de verzoekende partij het als volgt uit: “het kan niet zo zijn dat de ene te late wijziging in de offerte wordt geweigerd en de andere te late intrekking wel wordt toegestaan”. Vermits er geen rekening mag worden gehouden met de intrekking, is er dan ook wel degelijk een inventaris ingediend en is de offerte volledig.

De verzoekende partij wijst er ook op dat het e-tendering systeem waarbij blijkbaar na de deadline nog wijzigingen kunnen worden aangebracht, strijdt met artikel 81*quater*, § 1, 7° en 8°, die bepaalt dat tijdens de elektronische procedure, op de vastgelegde uiterste datum en uur, de toegang tot de overgelegde gegevens slechts mogelijk is wanneer de daartoe aangestelde personen gelijktijdig optreden en dat de gegevens betreffende overgelegde aanvragen tot deelneming of offertes, die geopend worden overeenkomstig de vereisten van dit artikel, alleen maar toegankelijk mogen zijn voor de daartoe aangestelde personen.

Overigens, zo merkt de verzoekende partij op, stelt de verwerende partij zelf dat er niets meer mag worden gewijzigd aan de offertes nadat de openingszitting heeft plaatsgevonden. Aldus mocht de intrekking van de eerste inventaris door de verwerende partij niet worden aanvaard. “Vermits verwerende partij overeenkomstig artikel 104, § 2 en 105, § 1, vierde lid van het KB van 8 januari 1996 geen rekening meer mocht houden met de toevoeging van de nieuwe prijsopgave en de intrekking van de oude prijsopgave die plaatsvonden op 25 september 2012 na 11 uur, diende verwerende partij rekening te houden met de offerte en de prijsopgave van verwerende partij zoals die op 25 september 2012 om stipt 11 uur aanwezig was in de e-tendering applicatie.” Dat de eerste inventaris na 11u ontbrak doet niet ter zake omdat die inventaris om 11u wel degelijk niet ontbrak. Dat ze nog kon worden verwijderd na 11u is overigens de fout van het e-tendering systeem. De verwerende partij had dan ook de verzoekende partij moeten uitnodigen om de eerste inventaris haar opnieuw te bezorgen. Het feit dat er geen nieuw indieningsrapport door de verzoekende partij werd ondertekend om de wijzigingen te valideren, bewijst juist, aldus de verzoekende partij, dat de verwerende partij geen rekening mocht houden met de intrekking.

Ten slotte betwist de verzoekende partij de conclusie van de verwerende partij aangaande de door haar aangevoerde schending van de formelmotiveringsplicht, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

9. In het auditoraatsverslag wordt op de eerste plaats vastgesteld dat aangezien er door de verzoekende partij geen nieuw indieningsrapport werd ondertekend op 25 september 2012 na de intrekking van de eerste inventaris, de ingetrokken eerste versie niet definitief was verwijderd.

Voorts heeft de auditeur-verslaggever contact opgenomen met de 'Helpdesk e-Procurement'; hij stelde hierbij volgende vragen:

> "- Is het juist dat een inschrijver na de opening nog handelingen kan stellen zoals documenten verwijderen of nieuwe documenten indienen ? (Die mogelijkheid verbaast mij ten zeerste en zou, naar mijn bescheiden oordeel, een onmogelijkheid moeten zijn)
> - Is het juist dat een door een inschrijver verwijderd document niet definitief verwijderd is indien hij het indieningsrapport niet opnieuw heeft getekend ? en zo ja, dat het 'verwijderd' document nog kan 'opgehaald' worden ?"

De projectleider e-tendering antwoordt wat de eerste vraag betreft dat een inschrijver inderdaad nog acties kan ondernemen gedurende de openingsprocedure tot het dossier de status geopend heeft gekregen; deze status krijgt het pas na een aantal acties, namelijk de opening via een klik door twee aankopers, het decrypteren van de documenten, de analyse van de documenten en de automatische validatie van de handtekeningen en van de indieningsdatum van de documenten; hij wijst erop dat alle acties door een inschrijver gedaan na de deadline onder de aandacht worden gebracht van de aanbestedende overheid en dat "het […] aan de aanbestedende overheid [is] om met deze gegevens een uitspraak te doen omtrent de conformiteit van de offerte"; hij vervolgt dat om de functionaliteit te verbeteren er zeer binnenkort een nieuwe versie van de applicatie e-tendering zal worden gelanceerd waarbij geen enkele actie meer mogelijk zal zijn zodra de eerste aankoper heeft "geklikt".

Wat de tweede vraag betreft antwoordt de projectleider het volgende:

> "In de meeste gevallen zullen deze documenten gerecupereerd kunnen worden door onze dienstverlener maar dit dient geval per geval bekeken te worden. Er kunnen bijvoorbeeld problemen opduiken wanneer het gaat om oudere dossiers die reeds gearchiveerd zijn. Daarvoor dienen we wel te beschikken over het dossiernummer en de naam van de inschrijver/kandidaat.
> Een andere mogelijkheid om een document te recupereren is het te verkrijgen van de inschrijver/kandidaat zelf. Via het PV van opening kan steeds gecontroleerd worden of [het] al dan niet het origineel ingediende document betreft.
> Voor de volledigheid wil ik eraan toevoegen dat in de volgende versie van e-Tendering de documenten die na opening nog steeds in de status 'te verwijderen' verkeren (teruggetrokken maar niet getekend) ook meteen beschikbaar zullen zijn voor de aanbestedende overheid."

Hieruit besluit de auditeur-verslaggever dat de verwerende partij de eerste inventaris had kunnen recupereren en dus ten onrechte de offerte van de verzoekende partij onvolledig heeft verklaard.

10. In haar laatste memorie gaat de verwerende partij zeer uitgebreid in op het voor haar negatieve auditoraatsverslag.

In essentie voert zij het volgende aan.

De eerste inventaris was door de intrekking van de verzoekende partij voor de verwerende partij niet meer beschikbaar, zelfs al was er geen nieuw ondertekend indieningsrapport.

Dat de verwerende partij de eerste inventaris had kunnen recupereren houdt niet in dat zij dat moest doen. Terloops wijst de verwerende partij erop dat er slechts één methode is om te controleren dat een door de verzoekende partij bij te brengen inventaris identiek is aan de eerste inventaris, namelijk via de hashcode.

Voorts merkt de verwerende partij op dat de verzoekende partij in wezen twee offertes heeft ingediend.

Ten slotte merkt zij nog op dat de door de verzoekende partij aangevoerde schending van artikel 81*quater* van het koninklijk besluit van 8 januari 1996 niet ontvankelijk is want niet in het inleidend verzoekschrift aangebracht en bovendien niet aantoont dat de verwerende partij een fout heeft begaan aangezien zij enkel een federaal ter beschikking gestelde applicatie gebruikt.

Beoordeling

11. Artikel 104, § 2, eerste lid, eerste zin, van het voormelde koninklijk besluit van 8 januari 1996, van toepassing op voorliggende gunning, luidt:

> "Iedere offerte moet bij de voorzitter van de zitting voor de opening van de offertes toekomen alvorens hij de zitting opent."

Artikel 105, § 1, van hetzelfde koninklijk besluit luidt:

> "Om een reeds opgestuurde of ingediende offerte te wijzigen of in te trekken, is een schriftelijke verklaring vereist, die door de inschrijver of zijn gemachtigde behoorlijk is ondertekend.
> Het voorwerp en de draagwijdte van de wijzigingen moeten, op straffe van nietigheid van de offerte nauwkeurig worden vermeld.
> De intrekking moet onvoorwaardelijk zijn.
> De bepalingen van de artikelen 89, derde lid, en 104 betreffende de offertes zijn toepasselijk op de wijzigingen en op de intrekkingen."

12. Te dezen werpt de verzoekende partij op dat haar inventaris zoals regelmatig ingediend op 18 september 2012 door de verwerende partij had dienen in aanmerking te worden genomen en dat haar offerte dan ook niet onvolledig mocht worden verklaard.

13. De verwerende partij beroept zich op artikel 104, § 2, van het koninklijk besluit van 8 januari 1996 om de nieuwe inventaris van de verzoe-

kende partij te weigeren in aanmerking te nemen omdat deze inventaris na opening der offertes is ingediend; dit wordt door de verzoekende partij toegegeven. Overigens moet er worden opgemerkt dat deze wijziging van de offerte niet alleen niet tijdig is maar ook niet werd bevestigd met een ondertekend indieningsrapport, en dus als niet ondertekend dient te worden beschouwd.

De verwerende partij brengt artikel 104, § 2, van voornoemd koninklijk besluit niet ter sprake wanneer zij oordeelt over de rechtsgeldigheid van de intrekking van de eerste inventaris en steunt haar beslissing tot onregelmatigverklaring op het feit dat de eerste inventaris verwijderd was en volgens haar memorie van antwoord en laatste memorie dus niet meer voor haar beschikbaar. Dit houdt in dat de verwerende partij niet heeft geoordeeld dat de intrekking van de eerste inventaris tijdig of niet tijdig was, dus al dan niet rechtsgeldig. De verwerende partij stelt in wezen dat het voor haar niet materialiter mogelijk was te beschikken over een volledige offerte van de verzoekende partij, dus met een ingediende inventaris.

14. In de eerste plaats moet worden opgemerkt dat niet kan worden gesteld dat de eerste inventaris op het moment van de opening der offertes niet in het e-tendering systeem aanwezig was. In die zin is de offerte op het ogenblik van de opening der offertes volledig en is de redengeving van de verwerende partij voor haar bestreden beslissing, namelijk dat de offerte van de verzoekende partij op het heikele ogenblik onvolledig is, feitelijk onjuist.

Het argument van de verwerende partij dat het haar feitelijk onmogelijk was de offerte van de verzoekende partij zoals ingediend bij de opening der offertes, volledig in te zien, wordt niet aanvaard in het licht van de technische uitleg van de helpdesk e-Procurement zoals hierboven weergegeven. De verwerende partij beweert ook niet dat zij enige inspanning zou hebben gedaan om de offerte zoals ze was ingediend op het ogenblik van de opening van de offertes in ogenschouw te nemen; nochtans had zij volgens de weergegeven technische uitleg mogelijkheden om kennis te nemen van deze offerte; zij heeft die niet benut.

Door de weigering van de verwerende partij om de offerte van de verzoekende partij zoals ingediend op het ogenblik van de opening der offertes in haar beoordeling te betrekken, toont de verwerende partij niet aan dat zij de opdracht heeft toegewezen aan de economisch meest voordelig regelmatige offerte.

15. Voorts kan niet worden aanvaard dat de verzoekende partij twee offertes zou hebben ingediend. Zoals meermaals gesteld was er op het ogenblik van de opening der offertes slechts één offerte van de verzoekende partij.

16. Dat er mogelijks technische moeilijkheden zijn bij het kennis nemen van de offerte van de verzoekende partij zoals ingediend op het ogenblik van de opening van de offertes en de verwerende partij daar geen 'fout' aan heeft is irrelevant. De vastgestelde onwettigheid is het feit dat de offerte van de verzoekende partij waarvan niet blijkt dat ze niet volledig was op het ogenblik van de opening der offertes, ten onrechte niet door de verwerende partij werd beoordeeld.

17. Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van 20 december 2012 van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding waarbij de opdracht "raamovereenkomst voor de levering van kantoorbenodigdheden en computersupplies aan de diensten van de VDAB (bestek nr. 2012/10258)" wordt gegund aan de nv Lyreco Belgium.

2. De Raad van State stelt de afstand vast voor het overige.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 januari 2015, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
Johan Bovin,	staatsraad,
Pierre Barra,	staatsraad,

bijgestaan door

Frank Bontinck,	griffier.

De griffier **De voorzitter**

Frank Bontinck **Dierk Verbiest**